

PRZEDŚWIT

TARNOŃSKI

Cena egzempl. 20 gr.

Prenumerat :

Miesięcznie . . . . . 21. — 55
 Kwartalnie 1.05
 Półrocznie 3.30
 Rocznie 6.60
 Prenumerata zamiejscowa
 o 10 proc. drożej.

Pismo poświęcone sprawom społecznym, zawodowym, literackim i politycznym.

Organ P. P. S. daw. Frakcji Rewolucyjnej i Centralnego Zrzeszenia Klasowych Związków Zawodowych w Tarnowie.

Ogłoszenia :

Strona . . . . . zł. 200 —
 1/2 strony . . . . . 100 —
 1/3 „ . . . . . 60 —
 1/4 „ . . . . . 30 —
 1/5 „ . . . . . 15 —
 1/6 „ . . . . . 10 —
 1/8 „ . . . . . 5 —
 1/10 „ . . . . . 3 —
 Drobnie za słowo . . . . . — 30
 Przed tekstem 100% drożej.
 Poszukującym pracy 50%

Redakcja i administracja: ul. Kilkowska 12.

Wychodzi co drugą sobotę.

Godziny przyjęć: od 10—12 przed poł. i od 4—7 wiecz.

STEFAN OKRZEJA.

* 886 — 1905.

W dniu 21 lipca bież. roku upłynęło 25 lat od chwili, gdy zawiął na szubienicy na stokach Cytadeli młodociany, bo zaledwie 19 lat liczący bohater — Stefan Okrzeja. Zginął z rąk carskich piosenkarów **Żołnierz Polskiej Rewolucji** za wielką sprawę — za Niepodległość i Socjalizm! Cała polska socjalistycznie myśiąca klasa robotnicza czci z głębokim przejęciem pamięć swych bohaterów, którzy stracili życie w walce z krwawym caratem. W pierwszym szeregu tych bohaterów stoi świetlana postać Stefana Okrzei.

Stefan Okrzeja urodził się w 1886 roku jako syn droźnika kolejowego. Po chlubnym ukończeniu szkoły miejskiej wstąpił jako malarz kwiatów do fabryki „Labor”, gdzie pracował kilka lat, a potem pracował w fabryce „Wulkan” w Warszawie. Do Polskiej Partii Socjalistycznej należał od dziecięcych lat, a marzeniem Jego młodocianej duszy było zginąć za Niepodległość i Socjalistyczną Polskę. Sposobność wnet się naderżyła.

Gromiony na Dalekim Wschodzie przez Japończyków carat, podawany przez wzmagające się wewnątrz państwa rewolucyjne wrzenie, rosyjski kolos począł się chwiać na swych giniących łapskach. Ale sroższy był pogrom moskali na polu walki — im śmielej podnosiła głowę rewolucja polskiego i rosyjskiego caratu, — tem dziksze stosowano metody w walce z ruchem robotniczym. Z początku 1905 roku represje rządu rosyjskiego przyszyły niebawem wprost przemiana się w straszliwą maskaradę, każdy strejk był topionym w potokach robotniczej krwi. Sotadęska hulala na ulicach Warszawy, Łodzi, Zagłębia Dąbrowskiego i t. d., strzelając bezkarnie do kobiet i dzieci, mordując bezbronnymi obywatelami. P. P. S. na te barbarzyńskie metody odpowiadała terorem, mszcząc zupełnie słusznie niewinnie przelewaną krew.

Jednym z mścicieli ludu Warszawy był Stefan Okrzeja, — członek Organizacji Bojowej P. P. S. On 27 marca 1905 roku rzucił bombę do komisariatu policyjnego na Prądze. Rationy odłamkami bomby w nogi i głowę został Okrzeja wzięty przez policję i po krótkim śledztwie skazany na śmierć przez powieszenie. Carat nie bawił się w prawne formalności z tymi, przed którymi drżał w śmiertelnej trwodze. Nawet młodociany wiek nie został wzięty pod uwagę — w dniu 21 lipca 1905 roku zawiął na szubienicy na stokach Cytadeli Bohater Stefan Okrzeja — oddając swe młode i tak pięknie zapowiadające się życie za sprawę umiłowaną: za Niepodległość Polski i wyzwolenie Polskiego proletariatu.

Ku czci Stefana Okrzei.

Zgodnie z okólnikiem Generalnego Sekre-

taraju CKR—PPS dawnej Frakcji Rewolucyjnej urządzamy:

W P. F. Z. A. w Mościcach k. Tarnowa.

W piątek dnia 25 lipca o godz. 16-tej odbędzie się **Uroczysta Akademia** w lokalu Gospody Robotniczej.

Tarnów

W sobotę dnia 26 lipca o godz. 18:30 odbędzie się **Uroczysta Akademia** w lokalu partyjnym w Tarnowie, przy ul. Kilkowskiej.

Dębica

W niedzielę dnia 27 lipca o godz. 10-tej

odbędzie się **Uroczysta Akademia** w sali „Sokola”.

Jaworzno.

Sobota 26 lipca o godz. 11-tej **Zbranie partyjne** w lokalu Centralnego Związku Zaw. Górników Rplji Polskiej.

Niedziela 27 lipca o godz. 10:30 **Uroczysta Akademia** w sali „Sokola”.

Szczakowa

Niedziela 27 lipca, godz. 15-ta. **Demonstracyjny Wiece** na placu pod „Sokolem”.

Trzebinia

Niedziela 27 lipca o godz. 10-ta. **Uroczysta Akademia** w sali p. Brzoźki k. Dworca.

Kąty k. Chrzanowa;

Niedziela 27 lipca o godz. 15-ta. **Uroczyste Zebranie** członków i sympatyków.

Dziesięć lat temu.

W lipcu i sierpniu bież. roku mija 10 lat, gdy wzięły się losy polskiego państwa, albowiem w tych miesiącach rozegrały się decydujące boje w wojnie polsko-bolszewickiej.

Z wojny tej wyszła Polska zwyciężona i dotychczas — po 10 latach — rozpoczęto obywatelską kampanję w tak zwanej opozycyjnej prasie na temat: *Kto odniósł zwycięstwo, a tensamem uratował Polskę przed zagładą? Za w tej kampanji wiedli prym endoże, to zrozumiała. Za w tem niemiernie działa prasa emigracyjna popiera N. D. z jej niedostojnymi „bohaterami” Hsiłarem, Sikorskim itp., — to wybitnia świadomy o zmierzczeniu dnas redaktorów „Robotnika”, „Naprzodu” itd.*

Dla przypomnienia Szan. Czytelnikom groźnej a następnie pełnej chwały kampanji w 1920 r., rozpoczynany niniejszym artykułem cykl artykułów, które mają za cel bezstronne naturalnie, w skromnych ramach przedstawienie położenia przed 10-letnią laty.

Redakcja.

Sytuacja międzynarodowa Polski w lecie 1920 roku.

Gdy w czerwcu 1920 r. zlamali bolszewicy polski front na Ukrainie, gdy rozpoczęły się pamiętne odwroty z pod Kijowa, wtedy większość polskiego społeczeństwa uległa psychozie lękliwej: zapłonęło w zwycięstwo i zaczęto przepowiadać klęskę.

Ten polski defetyzm począł zataczać coraz szersze kręgi wśród cywilnej ludności, ba — zaczęło od coraz głębiej wdręcać się i w szeregi żołnierskie, bo pociągła wówczas narowdowa demokracja, postępująca swe organizacyjne maczki dostownie wszędzie, armii nie wyjącając, podjęła drąką kampanję defetystyczną, łącząc ją z wściekłym, nieprzebrającym w środkach zwalczaniem ówczesnego Naczelnika Państwa i Naczelnego Wodza w jednej osobie, Marsz. Józefa

Piłsudskiego. Aktualną jest obecnie rzeczą przypomnieć, że walka endycji z Marsz. Piłsudskim przybrała w 1920 r. zbrodnicze wprost rozmiary, godzące wprost już nie w Naczelnika Państwa a w samo państwo jako takie — już nie w Naczelnego Wodza armii polskiej a w samą armię jako taką, w jej organizacyjną spójność, w jej dyscyplinę i w najważniejszy czynnik, bez którego każda armia musi ulec demoralizacji, — w zaufanie żołnierzy do naczelnego kierownictwa i wiarę w zwycięstwo.

Ci sami, dostawiciele ci sami ludzie, którzy dzisiaj plodzą brednie o swych „zasługach” z 1920 r. w wygodnych apartamentach redakcji opozycyjnych pism stolicy, od której setki kilometrów na wschód wytyczyły granice państwa bagnet polskiego żołnierza (pod wodzą gen. Jerzego Marsz. Piłsudskiego, — wtedy, w lipcu 1920 r. pakowali na gwałt swe przywratne manatki i rupiecie redakcyjne, a uciekając w popłochu na zachód — na razie do Poznania — roznosili, jak zarżnięte szczyry dzumy, popiochy, zapalnięte i niekarnie oszczerzając w myśl endycyjnej zasady: niech przypadnie zleniawieniu Piłsudski, choćby z nim miała przepaść Polska.

W takich to warunkach wałi w zalamanym front polski p. Tuchaczewski, generalizując bolszewicki ze swojemi, niegodzioma armijami. W takich warunkach odbudowana do samodzielnego życia państwowego na zgłiszczach światowej wojny, wyńszczona, nieposiadająca własnego przemysłu wojennego i wstrząsną kryzysem gospodarczym Polska była zdana jedynie i wyłącznie na własne siły. Zastęp armii nieprzyjacielskiej były kilkakrotnie liczniejsze, więc parły naprzód zaagitowane rozkazem Tuchaczewskiego:

„Przez trupą Polski wiedzie droga do wszechświatowego pożaru”
 czyli do wszechświatowej rewolucji komun-

